

Quicksan Natuur

Niftriksestraat
Niftrik

Onze referentie: 244755

Colofon

Opdrachtgever

Gemeente Wijchen
Openbare Werken
De heer N. Bos
Postbus 9000
6600 HA WIJCHEN

Dossiergegevens

Onze referentie: 244755
Status rapport: v1.0 Concept

Projectteam

Projectverantwoordelijke: Dennis Slotboom
Consulent: Dennis Slotboom
Vakspecialist: Dennis Slotboom
Kwaliteitsmanager: Günther Rutten

Contactgegevens

info@CobraEcoadviseurs.nl
www.CobraEcoadviseurs.nl
T. 088 - 262 72 00

Centraal postadres

Rechtestraat 12
5455 GE Wilbertoord

Bedrijfsgegevens

KvK Eindhoven 17273124
Btw-nr. NL 8217.57.192.B01
Rabobank 15.49.31.039

Samenvatting

Cobra ecoadviseurs bv heeft op 14 april 2015 een quickscan Natuur uitgevoerd bij de Niftriksestraat in Niftrik. Gemeente Wijchen bereidt een bestemmingsplanwijziging voor vanwege de aanleg van een nieuwe dijkafrit en heeft ons gevraagd eventuele knelpunten in het kader van de Flora- en faunawet in beeld te brengen.

Beschermde soorten

Streng beschermd

In het gebied zijn vogels aanwezig. Vogels zijn streng beschermd door de Flora- en faunawet. Ook worden vleermuizen verwacht. Vleermuizen zijn opgenomen in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en tabel 3 van de Flora- en faunawet en daarmee streng beschermd.

Licht beschermd

Wij verwachten algemeen voorkomende soorten als mol en veldmuis. Deze soorten zijn opgenomen in tabel 1 van de Flora- en faunawet en daarmee licht beschermd.

Vaste rust- en verblijfplaatsen

Er zijn geen jaarrond beschermde nesten aanwezig, maar wij verwachten wel nesten van meer algemeen voorkomende vogelsoorten. Daarnaast verwachten wij dat de gedeeltelijk te verwijderen laanbeplanting van volwassen zomereiken een functie heeft als vliegroute voor vleermuizen.

Is er een ontheffing nodig?

Voor wat betreft vleermuizen kan pas worden bepaald of het werk ontheffingsplichtig is, nadat uit vleermuisonderzoek is gebleken of en door welke soorten de laanbeplanting wordt gebruikt. Voor het verstoren van vogels is in principe geen ontheffing mogelijk. Er moet zodanig gewerkt worden, dat bewoonde nesten worden ontzien en behouden. Voor soorten uit tabel 1 is geen ontheffing nodig, mits zorgvuldig wordt gehandeld.

Maatregelen

Een volledig advies is nog niet te geven omdat dit afhankelijk is van de uitkomsten van vervolgonderzoek. Wij adviseren:

- een vleermuisonderzoek uit te laten voeren;
- voor het rooien van de bomen de locatie op dieren te inspecteren;
- de bomen te rooien tussen 1 december en 1 maart;
- te controleren op bewoonde nesten als geroid wordt tussen 1 maart en 1 december.

Inhoud

1	Inleiding	4
2	Situatie en planvorming	5
3	Verantwoording	8
3.1	Literatuuronderzoek	8
3.2	Natuurloket	8
3.3	Veldwerk	9
4	Quickscan	10
4.1	Gebiedsbescherming	10
4.2	Planten en dieren	11
4.3	Vaste rust- en verblijfplaatsen	13
4.4	Overige functies	13
5	Conclusie	14
5.1	Beschermde soorten	14
5.2	Vaste rust- en verblijfplaatsen	14
5.3	Overige functies	14
5.4	Is er een ontheffing nodig?	14
6	Advies	16
6.1	Nader onderzoek	16
6.2	Zorgvuldig handelen	16
Bijlage 1. Schetsontwerp		
Bijlage 2. Juridisch kader Juridisch kader		

Inleiding

In opdracht van gemeente Wijchen heeft Cobra ecoadviseurs bv een quickscan Natuur uitgevoerd. Het gaat een nieuw aan te leggen dijkoprit ter hoogte van de Niftriksestraat in Niftrik. Dennis Slotboom heeft het veldwerk uitgevoerd op 14 april 2015.

Aanleiding en doel

Dit onderzoek moet uitgevoerd worden in verband met een voorgenomen bestemmingsplanwijziging waarin de nieuwe dijkoprit is opgenomen. Het doel is te bepalen of er beschermde soorten of de vaste rust- en verblijfplaatsen hiervan in de bomen of in de omgeving aanwezig zijn. Op basis van de resultaten kunnen wij u aangeven of er een vergunning, ontheffing of nader onderzoek noodzakelijk is.

Onze quickscan Natuur is een toets van de ecologische potenties van het onderzoeksgebied en kan niet worden gezien als volwaardig ecologisch onderzoek. Er is in dit stadium geen uitgebreide inventarisatie uitgevoerd van soorten of soortgroepen.

Hebt u na het lezen van dit rapport nog vragen?

Neem dan gerust contact met ons op. Wij zijn bereikbaar op 088-262 72 00.

Uw veelzijdig specialist,

Dennis Slotboom

Teamleider ecoadviseurs

European Tree Technician

Specialist natuur en ecologie

Wageningen, 16 april 2015

2

Situatie en planvorming

Onderzoekslocatie

De onderzoekslocatie bevindt zich ter hoogte van de aansluiting van de Niftriksestraat en de Maasbanddijk in Niftrik. Op afbeelding 1 is de ligging van het onderzoeksgebied globaal gemarkeerd.

Afbeelding 1. Onderzoekslocatie

De situatie

De Niftriksestraat is een weg die vanuit de bebouwde kom van Niftrik aansluiting heeft op de Maasbanddijk. Aan weerszijden van de Niftriksestraat is een laanbeplanting met forse, gezonde zomereiken (*Quercus robur*) aanwezig. Ter hoogte van deze laanbeplanting bevinden zich aan beide zijden van de weg watergangen, die niet permanent watervoerend zijn. Ten noorden van de Niftriksestraat is een akkerperceel aanwezig. De taluds naar de dijk zijn begroeid met gras en worden gebruikt als (schapen)weide. Aan de zuidzijde van de Maasbanddijk bevindt zich een gevarieerd uiterwaardengebied met een natuurlijk karakter. Op foto 1 t/m 5 is de situatie afgebeeld.

Planvorming

Gemeente Wijchen bereidt de aanleg van een nieuwe dijkafrit voor. De huidige in noordoostelijke richting afbuigende kromming in de weg wordt in het nieuwe plan rechtgetrokken, zodat een haakse aansluiting op de Maasbanddijk ontstaat. Dit houdt in dat grondverzet moet worden uitgevoerd, een aantal bomen moet worden gekapt en enkele watergangen deels moeten worden gedempt. In bijlage 1 is het schetsontwerp voor de nieuwe dijkafrit opgenomen.

Foto 1. Overzicht onderzoekslocatie

Foto 2. Overzicht laanbeplanting zomereiken

Foto 3. Dijktafud noordwestzijde Maasbanddijk met schapenweide

Foto 4. Dijktafud noordoostzijde Maasbanddijk met weide en enkele knotwilgen

Foto 5. Natuurlijk uiterwaardengebied zuidzijde Maasbanddijk

3

Verantwoording

3.1 Literatuuronderzoek

Natuurwetgeving

Wij hebben onderzocht of het onderzoeksgebied een wettelijk beschermde status of een beleidsmatig vastgestelde natuurstatus heeft. Daarvoor raadplegen wij onder andere provinciale websites en de website van het ministerie van Economische Zaken (EZ). In bijlage 2 hebben wij het juridisch kader samengevat.

Soortinformatie

Om inzicht te krijgen in de actuele gegevens die beschikbaar zijn over het onderzoeksgebied en de omgeving hebben wij websites van onder andere RAVON, SOVON, De Vlinderstichting en de Zoogdierverseniging geraadpleegd.

3.2 Natuurloket

Wij hebben gegevens over de aanwezigheid van wettelijk beschermde soorten binnen het onderzoeksgebied opgevraagd bij het Natuurloket (www.natuurloket.nl). Op afbeelding 2 ziet u de administratieve gegevens.

Afbeelding 2. Administratieve gegevens Natuurloket

naam project	Niftriksestraat in Niftrik
doel project	Quickscan Natuur
datum	ma, 13/04/2015 - 19:42
ordernummer	OHNL-2015-4012
geselecteerde kilometerhokken	175-423

Database Natuurloket

In tabel 1 zijn de resultaten uit de database van het Natuurloket weergegeven. Hieruit blijkt dat er met uitzondering van vaatplanten, vogels en dagvlinders onvoldoende onderzoeksgegevens beschikbaar zijn over de genoemde soortgroepen. Van vaatplanten zijn in dit kilometerhok waarnemingen van drie licht beschermde soorten en één streng beschermde soort bekend. Van dagvlinders zijn geen waarnemingen van beschermde soorten bekend, ondanks goed onderzoek. Tijdens ons veldbezoek ligt de focus daarom op alle groepen, behalve dagvlinders.

Tabel 1. Resultaten database Natuurloket

175 - 423	vaatplanten	zoogdieren	vogels	amfibieën	reptielen	vissen	dagvlinders	libellen	overige ongewervelden
Rode-Lijstsoorten	7	1	34						
Ffwet soorten tabel 1	3	13							
Ffwet soorten tabel 2+3	1	3							
Ffwet vogels			134						
Hri soorten bijlage II		1							
Hri soorten bijlage IV		2							
Aantal soorten	226	23	150				7	2	1
Detailtering 0-0.25/0.251-1/ groter 1km2	5%/93%/2%	53%/1%/46%	23%/2%/75%				57%/0%/43%	50%/0%/50%	100%/0%/0%
Volledigheid onderzoek	goed	onbepaald	goed/goed	niet	niet	niet	goed	slecht	onbepaald
Onderzoekperiode	1995-2015	2005-2015	2005-2015	2005-2015	2005-2015	2005-2015	2005-2015	2005-2015	2005-2015

3.3 Veldwerk

Tijdstip en omstandigheden

Dennis Slotboom heeft één veldbezoek uitgevoerd. In tabel 2 hebben wij de omstandigheden tijdens het veldwerk opgenomen.

Tabel 2. Inventarisatieronde

Datum	Moment	Weersomstandigheden
14 april 2015	Ochtend	Droog, onbewolkt, lichte wind, 9°C

Werkwijze

Cobra ecoadviseurs bv werkt uitsluitend volgens de richtlijnen en inventarisatiemethoden die zijn voorgeschreven door het Netwerk Groene Bureaus. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten op basis van de aanwezige biotopen en habitats. Methoden zijn vastgesteld voor de volgende groepen:

- ongewervelden
- vissen
- amfibieën
- reptielen
- zoogdieren
- vaatplanten

4

Quickscan

4.1 Gebiedsbescherming

Rijksbescherming of provinciale bescherming

Het onderzoeksgebied valt buiten de gebieden die zijn aangewezen in het kader van:

- Natura 2000
- Natuurbeschermingswet

Ecologische Hoofdstructuur (EHS)

Het onderzoeksgebied maakt geen deel uit van de EHS van Nederland, maar ligt op korte afstand van gebieden die wel onderdeel uitmaken van de EHS. Op afbeelding 3 is de ligging van onderzoeksgebied (gemarkeerd met de rode cirkel) te zien ten opzichte van de EHS (groene markeringen).

Afbeelding 3. Ligging onderzoeksgebied ten opzichte van EHS (bron: www.synbiosys.nl)

Gemeentelijke status

Voor zover bekend heeft het gebied geen gemeentelijke beschermde status.

4.2 Planten en dieren

Vaatplanten

Wij hebben geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Deze worden ook niet verwacht gezien het intensief beheerde karakter van het grasland op de dijkwal aan de noordzijde (zie foto 6). In de wegbermen ter hoogte van de laanbeplanting groeien ook alleen algemeen voorkomende soorten zoals fluitenkruid en grote brandnetel (zie foto 7). In het dijkwal aan de zuidzijde is het beheer veel extensiever en kunnen mogelijk wel beschermde plantensoorten worden verwacht.

Foto 6. Soortenarm bemest grasland

Foto 7. Wegberm met fluitenkruid en grote brandnetel

Zoogdieren

In de taluds zijn enkele mollen en veldmuizen aanwezig. Dit gezien de aanwezigheid van molshopen en gangenstelsels. Verder verwachten wij vleermuizen als bijvoorbeeld laatvlieger en gewone dwergvleermuis die gebruik maken van de laanbeplanting om te foerageren en als vliegroute. Wij verwachten op basis van het ontbreken van geschikte biotopen geen andere zoogdieren.

Vogels

In het gebied kunnen verschillende, vooral algemeen voorkomende vogelsoorten als ekster, houtduif en zwarte kraai worden verwacht. Daarnaast foerageren diverse kleinere zangvogels in de bomen.

Amfibieën en reptielen

Wij hebben geen amfibieën aangetroffen. Maar op basis van het ontbreken van geschikte biotopen verwachten wij deze ook niet. Ook hebben wij geen reptielen waargenomen. Deze zijn op basis van literatuuronderzoek en het ontbreken van geschikte biotopen ook niet te verwachten.

Vissen

De watergangen zijn op het moment van onderzoek niet watervoerend (zie foto 8). En zijn dit ook lange tijd niet geweest. Beschermde vissen kunnen daarom worden uitgesloten.

Dagvlinders en libellen

Wij hebben geen beschermde dagvlinders of libellen waargenomen. Dagvlinders werden al niet verwacht op basis van de download van het Natuurloket. Deze zijn ook niet te verwachten vanwege het ontbreken van specifieke biotopen voor beschermde soorten.

Overige ongewervelden

Het plangebied kent geen specifieke biotopen van beschermde ongewervelden. Ook is op basis van literatuuronderzoek gebleken dat er binnen de omgeving geen vindplaatsen bekend zijn van beschermde ongewervelden. Deze worden daarom ook niet verwacht.

Foto 8. Niet waterhoudende watergang

4.3 Vaste rust- en verblijfplaatsen

Nesten

Wij hebben geen jaarrond beschermde nesten of nestplaatsen van vogels of bepaalde zoogdieren aangetroffen. De bomen vormen echter een prima nestgelegenheid voor enkele algemeen voorkomende vogelsoorten zoals houtduif en ekster. In het broedseizoen kunnen daarom bewoonde nesten in de bomen verwacht worden.

Holten

Er zijn geen holten in bomen aangetroffen die kunnen dienen als broedgelegenheid voor hollenbroedende vogels zoals specht, boomklever en kauw.

Holen

In het onderzoeksgebied bevinden zich diverse verblijfplaatsen van mol en veldmuis.

Vleermuizen

Wij hebben in de zomereiken geen potentiële zomerverblijfplaatsen voor vleermuizen aangetroffen in de vorm van kleinere holten, bastplaten of scheuren in takken en stammen. Ook hebben wij geen winterverblijven aangetroffen. Hiermee doelen wij op grotere holten in bomen.

4.4 Overige functies

Vliegroute voor vleermuizen

De bomenlaan met grote zomereiken vormt een verbindende schakel tussen de bebouwde kom van Niftrik en het natuurlijke uiterwaardengebied van de Maas net ten zuiden van de Maasbanddijk. Vleermuizen, zoals de typische gebouwbewonende soorten als gewone dwergvleermuis en laatvlieger, gebruiken dergelijke laanbeplantingen doorgaans als vliegroute omdat zij open gebied mijden of zich daarin niet kunnen oriënteren. Het natuurlijke uiterwaardengebied ten zuiden van de Maasbanddijk vormt ideaal foerageergebied voor diverse soorten vleermuizen. Wij vachten daarom de kans groot dat vleermuizen gebruik maken van de laanbeplanting als onderdeel van een vliegroute.

Foerageergebied voor vleermuizen

De bomen worden hoogstwaarschijnlijk door vleermuizen gebruikt om in de luwte daarvan te foerageren. De bomen bieden veel beschutting, wat belangrijk is voor vleermuizen. Daarnaast blijft onder de kronen van bomen warmte hangen en dat trekt insecten aan. Deze insecten zijn de voedselbron voor vleermuizen.

5

Conclusie

5.1 Beschermden soorten

Soorten uit tabel 1

Binnen het onderzoeksgebied zijn soorten aanwezig of kunnen soorten voorkomen die zijn opgenomen in tabel 1 van de Flora- en faunawet. Ze zijn daarmee licht beschermd. Het gaat om de volgende soortgroep:

- grondgebonden zoogdieren (mol, veldmuis).

Soorten uit tabel 3

Binnen het onderzoeksgebied zijn soorten aanwezig of kunnen soorten voorkomen die zijn opgenomen in tabel 3 van de Flora- en faunawet. Ze zijn daarmee streng beschermd. Het gaat om de volgende soortgroep:

- vleermuizen (gewone dwergvleermuis, laatvlieger).

Vogels

Vogels gebruiken met name de laanbomen in het onderzoeksgebied als foerageergebied, voortplantingsgebied of als tijdelijke rustplaats. Alle vogels zijn streng beschermd volgens de Flora- en faunawet.

5.2 Vaste rust- en verblijfplaatsen

Nesten

In de bomen kunnen nesten verwacht worden van vogels. Nesten van vogels zijn, mits in gebruik, streng beschermd.

5.3 Overige functies

De laanbeplanting met zomereiken wordt door vleermuizen waarschijnlijk gebruikt als foerageergebied en als vliegroute. Mits van wezenlijk belang zijn alle elementen (bomen, water, oevers) die tezamen het foerageergebied gestalte geven, streng beschermd.

5.4 Is er een ontheffing nodig?

Soorten uit tabel 1

U heeft voor soorten uit tabel 1 geen ontheffing nodig. De geplande werkzaamheden vallen namelijk onder de noemer 'ruimtelijke inrichting en ontwikkeling'. Dit betekent dat voor soorten uit tabel 1 een algehele vrijstelling geldt. Wel geldt de algemene zorgplicht. Deze houdt in dat uw werkzaamheden geen wezenlijke invloed mogen uitoefenen op de soort. Daarnaast moet u voorafgaand en tijdens de werkzaamheden zoveel mogelijk voorkomen of beperken dat:

- dieren worden gedood of verwond;
- nesten of hollen worden beschadigd, weggenomen of verstoord.

In hoofdstuk 6 beschrijven wij enkele adviezen over hoe u minimaal invulling moet geven aan deze zorgplicht.

Soorten uit tabel 3

Of een ontheffing nodig is voor het uitvoeren van de ingrepen moet blijken uit een gedetailleerd vleermuisonderzoek (zie paragraaf 6.3). Met het vleermuisonderzoek wordt vastgesteld of vleermuizen gebruikmaken van de laanbeplanting, in welke mate en om welke soorten het gaat. Wij verwachten namelijk dat de geplande werkzaamheden, en dan vooral het verwijderen van een deel van de laanbeplanting, op korte termijn een negatief effect hebben op foeragerende of langsvliegende vleermuizen. Door het rooien van bomen wordt de kloof te groot tussen het resterende deel van de laan en het uiterwaardengebied en kan de functie van vliegroute geheel verloren gaan. Als vleermuizen dit gebied niet meer kunnen bereiken, heeft dit een negatieve invloed op eventuele vleermuispopulaties die afhankelijk zijn van dit foerageergebied.

Vervolgonderzoek

Om een antwoord te kunnen geven op de vraag of beschermde soorten ook daadwerkelijk aanwezig zijn, is vervolgonderzoek noodzakelijk. In hoofdstuk 6 gaan wij hier nader op in.

Vogels

U kunt in principe geen ontheffing krijgen voor het verstoren of verwijderen van bewoonde nesten. Er is namelijk altijd een alternatief: wachten tot het nest niet meer bewoond is. Er is geen overtreding van de Flora- en faunawet als het rooien van de bomen gebeurt op een moment dat er geen bewoonde nesten aanwezig zijn. Hierbij gaan wij er namelijk van uit dat er voldoende bomen in de directe omgeving overblijven. Deze bomen bieden voldoende nestgelegenheid voor vogels om deze soorten in stand te houden. Echter, als werkzaamheden beginnen in de periode tussen 1 maart en 1 december is de kans op bewoonde nesten groot. Bijna alle vogels broeden in deze periode, wellicht ook in te verwijderen bomen. Bewoonde nesten zijn zwaar beschermd.

6

Advies

6.1 Nader onderzoek

Vleermuisonderzoek

Het is noodzakelijk ruim voor het begin van de werkzaamheden een vleermuisonderzoek uit te laten voeren. Een dergelijk onderzoek heeft een doorlooptijd van circa acht weken en kan uitsluitend volledig worden uitgevoerd in een periode die valt tussen half april en eind oktober. Het onderzoek moet zich richten op soorten en op de functie van foerageergebied en vliegroute.

Protocol

Het nader onderzoek moet uitgevoerd worden conform het Vleermuisprotocol. Dit protocol is goedgekeurd door het ministerie van EZ en beschrijft de wijze van zorgvuldig onderzoek als het gaat om vleermuizen. Wanneer u dat wenst, kan Cobra ecoadviseurs bv dit onderzoek voor u verzorgen.

6.2 Zorgvuldig handelen

Op dit moment is het niet mogelijk een compleet pakket van maatregelen in het kader van zorgvuldig handelen of het treffen van mitigerende maatregelen te geven. Dit is namelijk afhankelijk van de uitkomsten van het vleermuisonderzoek (zie paragraaf 6.1). Hieronder beschrijven wij richtlijnen voor zorgvuldig handelen voor wat betreft vogels en soorten uit tabel 1 van de Flora- en faunawet.

Inspectie

Wij adviseren de bomen en de directe omgeving voorafgaand aan het rooien te controleren op de aanwezigheid van dieren. Mochten er andere dan de te verwachten soorten worden aangetroffen, dan kunnen deze voorzichtig verplaatst worden naar bijvoorbeeld de zuidzijde van de Maasbanddijk.

Rooiperiode

Wij adviseren u de bomen te rooien tussen 1 december en 1 maart. De kans dat dan bewoonde vogelnesten aanwezig zijn, is erg klein.

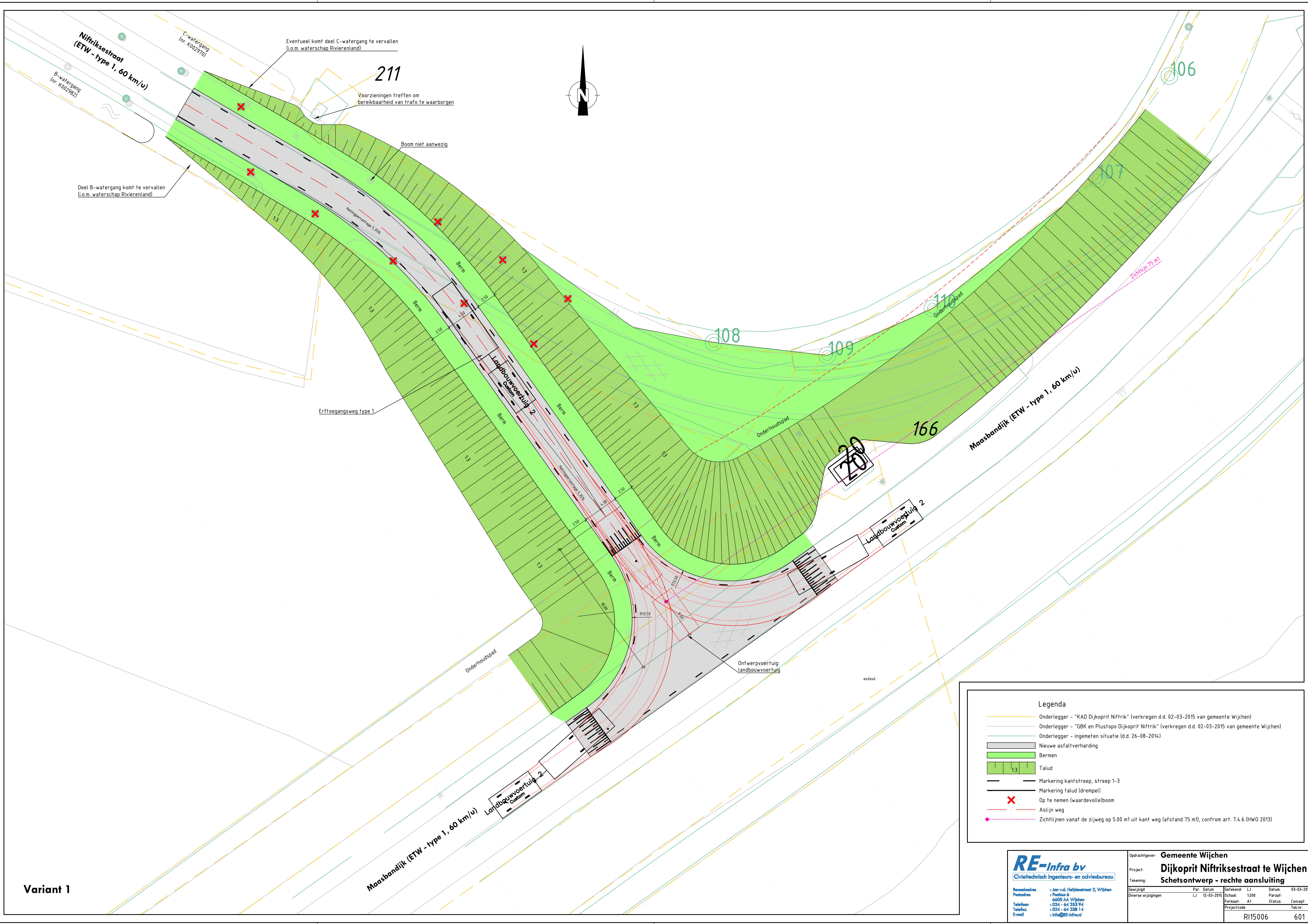
Nestcontrole

Als u besluit de bomen te verwijderen tussen 1 maart en 1 december, moet voorafgaand aan de werkzaamheden een aanvullende controle worden uitgevoerd. Hiermee onderzoekt u of zich bewoonde nesten in de bomen bevinden. Dit onderzoek moet maximaal drie dagen voor de daadwerkelijke werkzaamheden uitgevoerd worden. Worden bewoonde nesten aangetroffen, dan moet de betreffende nestlocatie worden gemarkeerd en ontzien zolang het nest bewoond is.

Bijlage 1

Schetsontwerp

CONCEPT

Variante 1

Legenda

- Onderlegger - "KAD Dijkoprit Niftrik" (verkregen d.d. 02-03-2015 van gemeente Wijchen)
- Onderlegger - "GBK en Plustopo Dijkoprit Niftrik" (verkregen d.d. 02-03-2015 van gemeente Wijchen)
- Onderlegger - ingemeten situatie (d.d. 26-08-2014)
- Nieuwe asfaltverharding
- Bermen
- Talud
- Markering kantstreep, streep 1-3
- Markering talud (drempel)
- X Op te nemen (waardevolleboom)
- Afslijp weg
- - - Zichtlijnen vanaf de zijweg op 5.00 m1 uit kant weg (afstand 75 m1, conform art. 7.4.6 (HWO 2013))

RE-Infra bv
 Civieltechnisch ingenieurs- en adviesbureau

Bezoekadres: Jan v.d. Heijdenstraat 2, Wijchen
 Postadres: 6600 AA Wijchen
 Telefoon: 024 - 64 253 94
 Telefax: 024 - 64 228 14
 E-mail: info@re-infra.nl

Oprichting: Gemeente Wijchen	
Project: Dijkoprit Nifriksestraat te Wijchen	
Tekening: Schetsontwerp - rechte aansluiting	
Gewijzigd	Par. Datum
Diverse wijzigingen	LJ 12-03-2015
Getekend	LJ 12-03-2015
Schaal:	1:200
Formaat:	A1
Status:	Concept
Projectcode	Tek.nr.
R115006	601

Bijlage 2

Juridisch kader

Flora- en faunawet

Reikwijdte

De Flora- en faunawet is op 1 april 2002 in werking getreden. Deze wet regelt de bescherming van dier- en plantensoorten in hun natuurlijk leefomgeving. Menselijk handelen mag geen nadelige invloed hebben op deze soorten. Volgens de Flora- en faunawet is het daarom verboden beschermde dier- en plantensoorten, hun nesten, hun hollen en andere voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen aan te tasten of te verontrusten. Onderscheiden wordt tussen 'licht' en 'zwaar' beschermde soorten.

Beschermde soorten

Onder de Flora- en faunawet zijn als beschermde soort aangewezen:

- een aantal inheemse plantensoorten;
- alle van nature in Nederland voorkomende zoogdierensoorten (behalve de zwarte rat, de bruine rat en de huismuis);
- alle van nature binnen de Europese Unie voorkomende vogelsoorten;
- alle van nature in Nederland voorkomende amfibieën- en reptielensoorten;
- diverse van nature in Nederland voorkomende vissoorten (met uitzondering van soorten in Visserijwet 1963);
- een aantal overige inheemse diersoorten;
- een aantal uitheemse dier- en plantensoorten.

Vrijstelling en ontheffing

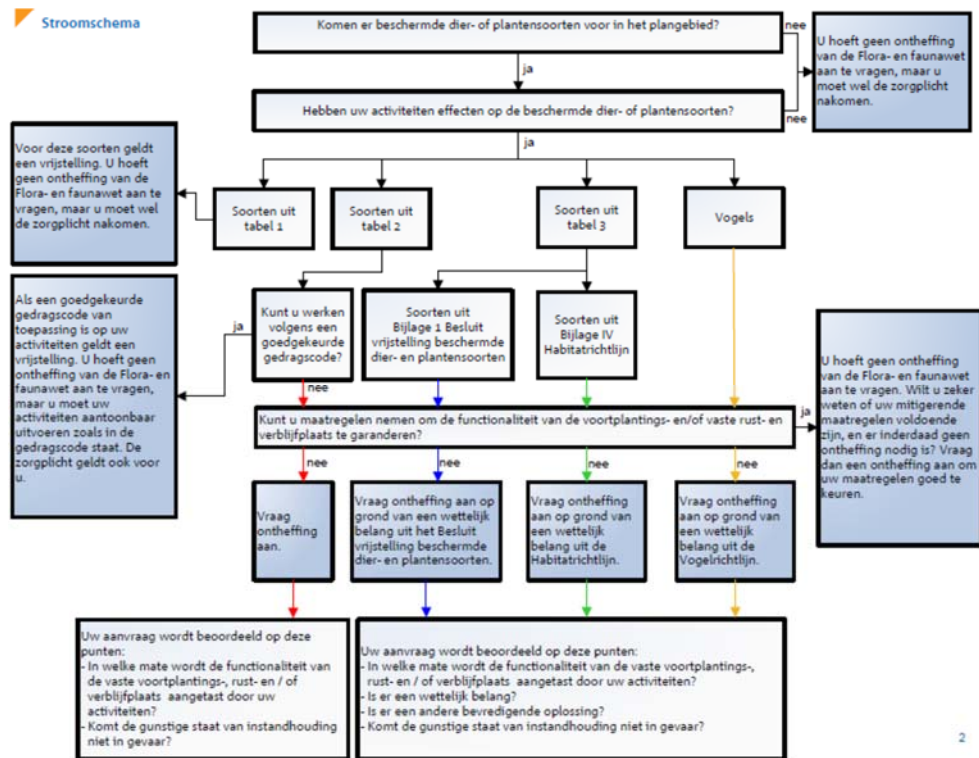
In sommige gevallen kan vrijstelling worden verleend van de Flora- en faunawet. Dit is aan de orde als er sprake is van bestendig beheer, onderhoud of gebruik. Ook kan ontheffing worden verkregen van de Flora- en faunawet. Of een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet nodig is, is afhankelijk van de aard van de ingrepen in het onderzoeksgebied. Er mag geen afbreuk worden gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de aanwezige dier- en plantensoorten.

Mitigerende maatregelen

Als maatregelen worden getroffen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen te garanderen, is geen ontheffing vereist. Zo kunnen er mitigerende maatregelen worden getroffen.

Stroomschema

Het ministerie van Economische Zaken (EZ) hanteert een stroomschema om te bepalen of een ontheffing nodig is. Het stroomschema hebben wij opgenomen op de volgende pagina.

Zorgplicht

De algemene zorgplicht (artikel 2 van de Flora- en faunawet) houdt in dat een ieder die redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen nadelige gevolgen voor de fauna kunnen ontstaan, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten of maatregel en te nemen om de nadelige gevolgen te voorkomen. Dit betreffen algemeen voorkomende soorten, waarvoor bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling geldt.

Ecologische Hoofdstructuur (EHS)

Van rijkswege is het Structuurschema Groene Ruimte (SGR) opgesteld. Hierin staan afspraken over de natuur in landelijke gebieden. De nota is gericht op behoud, herstel en ontwikkeling van wezenlijke natuurkenmerken en -waarden. Bepaald wordt dat de EHS moet worden beschermd en ontwikkeld door een combinatie van:

- planologische bescherming;
- aankoop van gronden;
- het afsluiten van beheerovereenkomsten met particuliere eigenaren;
- inspanningen voor een goede kwaliteit van milieu en water.

In de EHS worden planten en dieren in waardevolle natuurgebieden beschermd. In een bestemmingsplan wordt de ecologische hoofdstructuur concreet begrensd.

Ingrepen in de EHS

In de EHS geldt het 'nee, tenzij' principe. Dit houdt in dat ruimtelijke ingrepen niet zijn toegestaan, tenzij er geen alternatieven zijn en er sprake is van een groot openbaar belang. De effecten van een ingreep moeten worden gecompenseerd. In principe zijn ingrepen in of nabij de EHS die invloed hebben op natuurwaarden vergunningsplichtig. Welk spoor gevolgd moet worden en of er daadwerkelijk sprake is van een aantasting van natuurwaarden in de EHS is afhankelijk van de concrete planvorming.

Natuurbeschermingswet 1998

De Natuurbeschermingswet 1998 ziet toe op de bescherming van gebieden. Op grond van artikel 10a wijst de minister van EZ gebieden aan waarin uitvoering wordt gegeven aan de 'Vogelrichtlijn' (EEG nr. 79/409) en de Habitatrichtlijn (EEG nr. 29/43).

Gebieden

De Natuurbeschermingswet kent drie typen gebieden:

- Natura 2000-gebieden;
- beschermde natuurmonumenten;
- overige door EZ aangewezen gebieden.

Vergunning

Als een project of activiteit leidt tot een verslechtering van habitats van soorten of kan leiden tot significante verstoring van soorten, dan is op grond van artikel 19d een vergunning vereist.

Passende beoordeling

Binnen de vergunningverlening zijn er twee toetsingsmogelijkheden:

- de passende beoordeling ofwel habitattoets
De passende beoordeling moet worden uitgevoerd wanneer significante effecten niet uitgesloten kunnen worden of onzeker zijn.
- de verslechterings- en verstoringstoets
De verslechterings- en verstoringstoets moet worden uitgevoerd wanneer significante effecten uitgesloten kunnen worden, maar negatieve effecten wel kunnen optreden.

De passende beoordeling moet gebaseerd zijn op onderzoek en de best beschikbare wetenschappelijke gegevens. De mogelijke effecten van de te beoordelen activiteiten of plannen worden dan onderzocht.

boomadviseurs by
Cobra

planadviseurs by
Cobra

ecoadviseurs by
Cobra

geoadviseurs by
Cobra

groenjuristen
Cobra

Centraal postadres
Rechtestraat 12
5455 GE Wilbertoord
T. 088 - 262 72 00

**Voor meer informatie over
Cobra bezoek onze websites**
www.Cobra-Adviseurs.nl
info@Cobra-Adviseurs.nl